

Lovforslag nr. L 40. Fremsat den 30. oktober 1984 af forsvarsministeren

Forslag

til

Lov om ændring af militær retsplejelov

I militær retsplejelov, jfr. lov nr. 218 af 26. april 1973, foretages følgende ændringer:

§ 1

1. § 4 affattes således:

»§ 4. Domsmænd skal medvirke i militære straffesager i samme omfang som i borgerlige straffesager. I sager om overtrædelse af militær straffelov anvendes domsmænd i fredstid dog kun, hvis der er hjemlet straf af fængsel i over 2 år og i krigstid kun, hvis der er hjemlet straf af fængsel i 4 år eller derover.«

2. I § 7, stk. 2, ændres »auditørassistenter« til: »auditørfuldmægtige.«

3. I § 11 indsættes efter »jfr. dog«: »§ 4,«.

4. I § 13 ændres »auditørassistenten« til: »auditørfuldmægtigen«.

5. § 29, stk. 1, litra b, affattes således:
»b) bøde,«.

6. § 30, stk. 2, 1. pkt. ophæves og i stedet indsættes:

»Myndighed til at pålægge straf i medfør af § 29, stk. 1, litra a og b, tilkommer endvidere rettergangschefer efter forsvarsministerens nærmere bestemmelse.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. april 1985.

Bemærkninger til lovforslaget

Til nr. 1

Den ændrede affattelse af § 4 skyldes de ændringer af borgerlig retsplejelovs § 688, stk. 2 og § 692, der trådte i kraft den 1. juli 1984, jfr. herved lov nr. 298 af 6. juni 1984. Ved lovændringen blev gennemført en udvidet anvendelse af lægdommere.

Ophævelsen af bestemmelserne i militær retsplejelovs § 4, stk. 1 litra a og b samt stk. 2, er en følge af nævnte ændringer af borgerlig retsplejelov. Da det ikke findes påkrævet at opretholde en særskilt henvisning til borgerlig retsplejelov for så vidt angår bestemmelserne i militær retsplejelovs § 4, stk. 1, litra e og f, jfr. herved militær retsplejelovs § 1, bør disse samtidig ophæves. Bortset fra en redaktionel ændring svarer lovforslagets § 1, nr. 1 herefter til gældende lovs § 4, stk. 1, litra c og d.

Sager, der som borgerlige straffesager skal behandles under medvirken af domsmænd, fordi de påtales af statsadvokaten, skal som hidtil behandles under medvirken af domsmænd i militære straffesager.

Til nr. 2

Ændringen skyldes, at stillingsbetegnelsen auditorassistent fra 1. januar 1983 er ændret til auditorfuldmægtig.

Til nr. 3

Da § 4 er en undtagelse fra reglen i § 11 om, at militære straffesager behandles efter reglerne for sager angående forbrydelser, der påtales af statsadvokaten, bør der i § 11 tillige medtages en henvis-

ning til § 4.

Til nr. 4

Der henvises til bemærkningerne til nr. 2.

Til nr. 5 og 6

De ændrede affattelser skyldes ændringen i borgerlig retsplejelovs § 931, der trådte i kraft den 1. juli 1984, jfr. herved lov nr. 299 af 6. juni 1984. Ved lovændringen bortfaldt den hidtidige bødegrænse på 2.000 kr.

Ifølge bestemmelsen i militær retsplejelovs § 30, stk. 2, 1. pkt. tilkommer det rettergangschefer at pålægge straf i medfør af § 29, stk. 1, litra a og b. Da bødegrænsen på 2.000 kr. som nævnt er ophævet, indebærer dette, at rettergangschefer og andre militære chefer efter gældende bestemmelser er bemyndiget til at pålægge straf af bøde uanset størrelse.

Efter forsvarsministeriets opfattelse bør militære chefers adgang til at pålægge bødestraf imidlertid fortsat kunne begrænses. Det vil derfor ved lovforslagets eventuelle vedtagelse være ministeriets hensigt at ændre bekendtgørelse nr. 106 af 11. marts 1974 om myndighed til at anvende straffe uden dom og disciplinarmidler over for personel i det militære forsvar, bortset fra frivilligt personel af hjemmeværnet, således at rettergangschefer indtil videre fortsat kun kan pålægge bøde på højst 2.000 kr., afdelingschefer m.fl. bøde på højst 1.000 kr. og underafdelingschefer bøde på højst 500 kr. Der henvises i den forbindelse til gældende bekendtgørelses §§ 2-8, jfr. vedlagte bilag 2.

Militær retsplejelov

§ 4. I stedet for § 688, stk. 2, i lov om rettens pleje gælder:

Domsmænd skal medvirke ved domsforhandlingen og pådømmelsen undtagen:

- a. i sager, som fremmes til dom uden udfærdigelse af anklageskrift i medfør af § 925 i lov om rettens pleje,
- b. i sager, som behandles ved sø- og handelsretten i København eller ved søret,
- c. i sager om overtrædelse af militær straffelov, for hvilke der i fredstid ikke er hjemlet straf af fængsel over 2 år,
- d. i sager om overtrædelse af militær straffelov, for hvilke der i krigstid ikke er hjem-

- let straf af fængsel i 4 år eller derover,
- e. i sager om overtrædelse af andre love, når sagen, hvis den ikke var en militær straffesag, ville have været en politisag,
- f. i sager, der omhandles i § 60, stk. 1, nr. 3, i borgerlig straffelov vedrørende betinget dømte.

Stk. 2. I stedet for § 692, stk. 2, i lov om rettens pleje gælder:

Domsmænd skal medvirke i de sager, i hvilke underrettens afgørelse er truffet under medvirken af domsmænd, samt i de sager, der omhandles i nærværende paragrafs stk. 1, litra a, og som ikke tillige falder ind under dette stykkes litra b-f.

Bekendtgørelse om myndighed til at anvende straffe uden dom og disciplinarmidler over for personel i det militære forsvar, bortset fra frivilligt personel af hjemmeværnet

I medfør af § 30 og § 39 i militær retsplejelov, lov nr. 218 af 26. april 1973, fastsættes:

§ 1. Auditør har myndighed til at pålægge straf således:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde, der ikke overstiger det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.
- 3) Hæfte indtil 30 dage.

§ 2. Rettergangschefer har myndighed til at pålægge straf samt til at ikende disciplinarmidler således:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde, der ikke overstiger det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.
- 3) Disciplinarmidler, jfr. § 38 i militær retsplejelov.

Stk. 2. Tilsvarende myndighed har:

- 1) Chefen for forsvarsstaben.
- 2) Cheferne for hærens landsdelskommandoer, jyske divisionskommando og hærens brigader og regioner.
- 3) Chefen for flyvertaktisk kommando.
- 4) Cheferne for myndigheder og institutioner uden for værnene, som har tjenestegrad af oberst/kommandør eller derover.
- 5) Ældste danske officer ved internationale myndigheder, institutioner m.v.

Stk. 3. Rettergangschefer kan tillige i orlogsskibe på togt samt ved enheder af det militære forsvar, som er stationeret i Grønland eller uden for landets grænser, såfremt en auditør ikke er til stede, pålægge straf af hæfte indtil 30 dage.

Stk. 4. Forsvarsministeren har straffe- og disciplinarmyndighed over alt personel i forsvaret. Han kan tillægge militære chefer myndighed til i krigstid at pålægge straf af hæfte indtil 30 dage.

§ 3. Chefen for en bataljon, en skole, et lazaret eller anden dermed ligestillet afdeling eller institution, en underafdeling, der står umiddelbart under chefen for et regiment, samt en selvstændig kommandant og pladskommandanter kan anse undergivne med tjenestegrad af major eller derunder med:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde indtil halvdelen af det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.
- 3) Disciplinarmidler, jfr. § 38 i militær retsplejelov.

Stk. 2. Den straffemyndighed, der er tillagt chefen for et lazaret, omfatter også militære patienter, der henligger på lazarettet, og som ikke har højere tjenestegrad end major/orlogskaptajn.

§ 4. Chefen for et kompagni eller anden underafdeling, som står umiddelbart under chefen for en afdeling, og som har garnison sammen med denne, kan anse undergivne med de i § 38 i militær retsplejelov nævnte disciplinarmidler, såfremt afvikling kan ske inden for 7 dage.

Stk. 2. Har han med sine undergivne en fra hovedafdelingen afsondret garnison, tillægges der ham samme myndighed som nævnt i § 3.

§ 5. En divisions-, skibs- eller fortchef, der ikke er rettergangschef, chefen for en marinestation, en torpedostation, en marinekaserne samt – når forsvarsministeren har bestemt, at der tillægges ham sådan myndighed – chefen for andet tilsvarende kommandoområde, kan anse undergivne, der ikke har højere tjenestegrad end orlogskaptajn, og som ikke er chefer, med:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde indtil halvdelen af det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.

Bilag til f.t.l. vedr. militær retsplejelov

3) Disciplinarmidler, jfr. § 38 i militær retsplejelov.

Stk. 2. En fører af en patruljekutter eller lignende fartøj er ikke omfattet af bestemmelsen i stk. 1.

§ 6. Chefen for henholdsvis en flyvestation, en operationscentral, en operativ eskadrille, en stationseskadrille, en skole eller anden dermed ligestillet enhed, der ikke er rettergangschef, kan anse undergivne, som ikke har højere tjenestegrad end major, med:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde indtil halvdelen af det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.
- 3) Disciplinarmidler, jfr. § 38 i militær retsplejelov.

Stk. 2. Chefen for en eskadrille eller anden dermed ligestillet enhed, som ikke er nævnt i stk. 1, kan anse undergivne med de i § 38 i militær retsplejelov nævnte disciplinarmidler, såfremt afvikling kan ske inden for 7 dage.

§ 7. Chefen for en myndighed eller institution m.v. uden for værnene, som ikke har højere tjenestegrad end oberstløjtnant/kommandørkaptajn eller dermed ligestillet, kan anse undergivne, som ikke har højere tjenestegrad end major/orlogskaptajn, med:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde indtil halvdelen af det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.
- 3) Disciplinarmidler, jfr. § 38 i militær retsplejelov.

§ 8. Chefen for henholdsvis en hjemmeværnsregion, Bornholms hjemmeværn og hjemmeværnsskolen kan anse undergivne, som fast eller midlertidig forretter tjeneste

ved hjemmeværnet, med:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde indtil halvdelen af det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.
- 3) Disciplinarmidler, jfr. § 38 i militær retsplejelov.

Stk. 2. Tilsvarende myndighed har inspektører over for personel i vedkommende hjemmeværnsregion eller kvindekorpsskole bortset fra personel, der forretter tjeneste ved hjemmeværnskommandoen, hjemmeværnsskolen eller myndigheder uden for hjemmeværnet.

Stk. 2. En major, orlogskaptajn eller en officer af højere grad, der fører kommando over en afsondret del af hjemmeværnsskolen, tillægges samme myndighed over for undergivne, der forretter tjeneste ved nævnte del af hjemmeværnsskolen.

Stk. 4. Straffe- og disciplinarmyndighed i henhold til stk. 1-3 kan kun anvendes over for personel, som ikke har højere tjenestegrad end major eller orlogskaptajn.

§ 9. Er afdelinger eller personel af hæren, flyvevåbnet eller hjemmeværnet om bord på et af flådens skibe, tilkommer der skibsschefen straffemyndighed for brud på skibsdisciplinen. For andre forseelser tilkommer straffemyndigheden den højstkommanderende befalingsmand af hæren, flyvevåbnet eller hjemmeværnet.

§ 10. Der tilkommer den, som midlertidigt varetager tjenesten i en funktion, samme myndighed til at pålægge straf og ikende disciplinarmidler, som i medfør af bekendtgørelsen tillægges den, i hvis sted han varetager tjenesten.

§ 11. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. april 1974.

Forsvarsministeriet, den 11. marts 1974

Brøndum

/ V. Gyde

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om myndighed til at anvende straffe uden dom og disciplinarmidler over for personel i det militære forsvar, bortset fra frivilligt personel af hjemmeværnet

I bekendtgørelse nr. 106 af 11. marts 1974 om myndighed til at anvende straffe, uden dom og disciplinarmidler over for personel i det militære forsvar, bortset fra frivilligt personel af hjemmeværnet foretages følgende ændringer:

§ 1

1. § 4, stk. 1, affattes således:

»§ 4. Chefen for et kompagni eller anden underafdeling, som står umiddelbart under chefen for en afdeling, og som har garnison sammen med denne, kan anse undergivne med:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde indtil en fjerdedel af det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.

3) Disciplinarmidler, jfr. § 38 i militær retsplejelov, såfremt afvikling kan ske inden for 7 dage.«

2. § 6, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Chefen for en eskadrille eller anden dermed ligestillet enhed, som ikke er nævnt i stk. 1, kan anse undergivne med:

- 1) Irettesættelse.
- 2) Bøde indtil en fjerdedel af det i § 931 i lov om rettens pleje fastsatte størstemål.
- 3) Disciplinarmidler, jfr. § 38 i militær retsplejelov, såfremt afvikling kan ske inden for 7 dage.«

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 1980.

Forsvarsministeriet, den 27. juni 1980

POUL SØGAARD

/ V. Gyde